Նօ. 4456 1880 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 18 ԲԷՆՃՇԷՆՊԷՀ ԵՒԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 30 ԲԷՆՃՇԷՆՊԷՀ Նօ. 4456

ՖԻԱԹԼԱՐ

Իսթանպօլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " 5
Իւչ " " 2 1/2
Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտ:

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ, " 6
Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր:

Մանզումէի Էֆքեար

1297 ՇԷՎՎԱԼ 25 — ՄԻԻՆԱՏԻԻ ԻՐՃԻԵԱՍ — 1296 ԷԼՈՒԼ 18

ԻԼԱՆԼԱՐ
Պիրինճի սէֆհա իչին սաթըրը 3 ղշ.
Իքինճի " " " 2 ղշ.
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղշ.
Իտարէհանէմիզէ գօնուլաճաք իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղշ.
Մէքթուպլար Կ. Թ. Փանոսեան իսմինէ եազըլըր

Իսթանպօլտա, Կալաթատա Բէնք չէնպէրլի-պազարընտա Իզմիր խանընտա Ն. 41:

ԻԽԹԱՐ

Կէչէն հաֆթա պիր գաչ կիւն բօսթաճըլըղըն նամլըսըն օլմասը սէպէպիյլէ մէկթուպ, պագը մաճհտէլէրին ղազէթամըզը նիղամընտա կէօնտէրիլէմէմիշ օլտուղընտան, էքսիք վէ եանլըշ նիւսխէ ալմըշ օլան զաթլարըն, իքի սաթըր պիր մէքթուպ իլէ, սէրիան թարաֆըմըզա իխթարլարը, վէ սայիր ճիհէթճէ թախի պիր գուսուր վուգու պուլմագտա իսէ, լութֆէն պիլտիրմէլէրի, իխթար վէ ռիճա օլունուր:

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 29 աւգոսթ.

Չէթինէտէն Թայմս ղազէթասընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Բօտկօրիցասը, չէհրի Արնաւուտլարա թէսլիմ իթմէք մագսատըյլէ Միւսլիւմանլար թարաֆընտան միւթէշէքքիլ պիր ֆէսատ ճէմիյյէթի զուհուրէ չըգարըլմըշ, վէ պիր խայլի էշխաս թէվգիֆ օլունմուշ տուր:

Բաքիւգա, 29 աւգոսթ.

Իթալիա տօնանմասը ամիրալ գօմանտանը, ազ զամանտա պօղուլաճագ իմիշ:

Աթինա, 29 աւգոսթ.

Եագընտա մուգէլլաճա պիր պուհրան վուգու պուլաճաղը թէվաթուրէն սէյլէնմէքտէ տիր: Բիւ վաճէթճէ նազարէն, տէրհալ ալճէթ իթմէսի գրալ հազրէթլէրինէ ռիճա օլունմուշ տուր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն մայէյնի հիւմաեունտա, զաթը հազրէթի Բատիշահինին թաճթը րիեասէթլէրինտէ պիր մէճլիսի խաս ագտ պույրուլմուշ, վէ պու միւնասէպէթլէ, վիւքէլայի ֆիխամ հազարաթը մագամ ալիլէրինի թէչրիֆ պուեուրմուշլար տըր:

Էվվէլքի կիւն, Պաշը Ալինին սօն Նօթասընա ճէվապէն թէվլիթ լէրին ճէվապնամէսի վէրիլտիքտէն սօնրա, խարիճիյէ նազըրը Ասըմ բաշա հազրէթլէրի, խարիճիյէ միւսթէշարը Տաոեան Արթին էֆէնտի հազրէթլէրիյլէ պիրլիքտէ Պօղազ իչինէ կիտէրէք, սէֆիրլէրի զիեարէթ վէրմիշլէր տիր:

Տիւէր թարաֆտան զաթը հազրէթի Բատիշահի, սէֆիրա թարաֆընտան վէրիլէն Նօթա հագգընտա քէսպի մալիւմաթ պուեուրտուգտան սօնրա, Ալմանիա սէֆիրի գօնթ Հացֆէլտի նէզտլէրինէ ճէլպ պույուրէ, պիր խայլի միւտտէթ խոթիսպէտ եէլէմիշլէր տիր:

Պու միւլագաթտան սօնրա, տախիլիյէ նազըրը Մահմուտ Նէտիմ բաշա հազրէթլէրի սէրասքէր ճէլպ խիլմիշ, Թահթը րիեասէթլէրինէ հազրէթի Բատիշահիէ պիր մէճլիսի խաս ագտ պույրուլմուշ, վէ պու մէճլիստէ պիլճիւմլէ միւզաքէրաթ թէճրիւպէ, Պաշը Ալինին վէրտիքլէրի թէլգիֆէ հազրաթը մուրաճաաթ պուլունմուշ տուր: Պու մէճլիս, կիճէնին պիր խայլի վագթինէ գատար տէվամ իթմիշ տիր:

Պու սաթ սաւաշ Բաքիւզատան, Նիգօլաեէֆէ կիտմէք իւզրէ Պաշը Թօմիւ նամընտա պիր Ռուս թօբէրի սէֆիրի նէզտինէ մուրաճաաթ իթմիշ տիր:

Աօուփրի Տահամէնին աճիլէնի վէ խոթպէչաթմաթ Թանզիմ իթմէք իւզրէ, հարպիյէ նէզարէթի Թարաֆընտան Եունան հուտուտու թարաֆընա պիր ասքէրի գօմիսիօն կէօնտէրիլէճէքի իչիտիլմիշ տիր:

Թարաֆէյնտէն սէֆիր կէօնտէրմէք իւզրէ, Պաշը Ալի իլէ Յաս հիւքիւմէթի պէյնինտէ մուխապէրաթ ճարի օլմագտա իտի, վէ իշ մուխապէրաթա Պաշը Ալի պաշլամըշ օլտուղու, Յաս բաշիշահընըն տախի պու էֆքեարը միւսայիտ կէօրիւնտիւքլէրի էլ ճէվապըյլէ ղազէթասը եազըեօր:

Թէքիր Եունանիսթան սէֆարէթինին վէ Եունանիստանա պիր օլան ճէզայիրի պահրը Սէֆիտին խարիթասընը չըգարմաղ իւզրէ, պահրիյէ ղալիպճէնտան միւրէքքէպ պիր Եունան գօմիսիօնու թէշքիլ օլունմուշ տուր:

Ռումանիա սէֆարէթի իքինճի սըր քեաթիպի Մ. Լահօվարի, իքի այ մէզունիյէթլէ, էվվէլքի կիւն Պիւքրէշէ վէ օրատան տէ Բարիզէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր:

Վէլի Րըզա բաշա, Տուլճինօեա թէքրար իթմէք իւզրէ էմիր ալմըշ օլտուղընտան, մահալլի մէզգիւրտէ Գարատաղլըլար պէյնինէ միւտաֆաա խաճէթլէրի, Տղօտրատա պուլունան գօնսօլօսլարա պէեան իլէ միշ օլտուղու իշիտիլմիշ տիր:

Գարատաղ բրէնսինին մուհարէպէտէն իճթինապ իթիպ, մուհարէպէյի, աուէյի մուազզամէ հէվալէ իլէտիքլի թէլէկրաֆ խապէրլէրինտէն օլուպ, Վազթըն պէեանընա կէօրէ, պունուն սէպէպի, Գարատաղ ասքէրի, աուէյի մուազզամէ տօնանմասը ըլա Տուլճինօեա թախիլ օլուր իսէ, Արնաւուտլար Տուլճինօեան էօլէ թարաֆընա վէ մէվագիի միւսթահքէմէյէ չէքիլէճէքլէրինտէն, վէ տօնանմանըն օրասա գալտըրըլաճաղը մալիւմ իտիւքլէրինտէն, Գարատաղ իչին Տուլճինօեա պայրաղընը միւզքիւն օլմամասը, վէ էյէր Անթիվարիտէն Գարատաղ ասքէրի սէվք օլունաճագ օլուր իսէ, եօլտա հէր Արնաւուտլարըն խըտըր գալթըրմագա օլաճաղը ճիհէթլէ, տաղլըգ միւզքիւնլէրինտէ կիւչլիւքլէ իմրարի մէզըր պուլունմասը մաթահէլէրի իմիշ:

Բէզդիւգ մէգիւր ղազէթասընըն սըհհաթինի թէէմին իթմէքսիզին, պէեան իթտիքլէրինէ կէօրէ, Աւստրիա սէֆիրի թախի Գիրէ Գարատաղա վէ կէրէք Պաշը Ալիեէ պիր միւրաճաաթ, պիր թէվասսութ թէքլիֆ իթմիշ տիր:

Մուհարէպէի ախիրէ էսնասընտա, Ռուսիա օրտուլարընա լէվազըմաթ վէրմիշ օլան միւթէահհիտլէրին հիսապլարընտան տօլայը, Ռուսիա հիւքիւմէթի իլէ միւմայիլէյհիմ պէյնինէ թէհատիւս իտէն իխթիլաֆ նաշի, պիր գօմիսիօն թէշքիլ իթտիքի մալիւմ տուր: Պու գօմիսիօն Մօսքովա ղազէթասընըն ...

Քէրրէ Ժուրնալ տ'Օտեսա ղազէթասընըն ...

Ալթըլագ ... [continuing column 3]

սընտա օգունտուղունա կէօրէ, միւթէահհիտլէրին Կրէժէր, Օրվէց, վէ Փօհան գումբանիեալարը, մաթլուպլարի հագգընտա իշպու գօմիսիօնուն վէրտիքի գարարա րազը օլմայարագ, մէհաքիմ թուտիւլ իլէ թէվիլիէյի մահքէմէսինէ ճիտտի պէեանլար ...

Հայտար բաշա ...

Պիր միւտտէթտէն պէրու Նամըգ Քէմալ ...

(Իսթիգլալ)

Զօղանլարըն ...

Թրապիզօնտան 12 աւգոսթ. Թարիխլի Ֆարա եազըլըեօր տէր:

Թարիխի մէքթուպտան իքի կիւն էվվէլ չէհրիմիզ մահալլէի Խրիսթիանիքեօյունտէն պաղլըլարը էհալիսի, գօնսօլօս Մ. Ն... նին հիչ միւնասէպէթի օլմայան հալտէ, թօփաչըլարընտան պիրինէ թէլաշ վէ հայրէթ օլունմուշ տըր:

Օրտա միւնտաճա էվլէրինտէն ...

Խալգ թօփլանարագ ...

Խանէ սահիպի պիւթիւն պու պիչարէլէրի ...

Նիհաեէթ հէր թարաֆտան պիւթիւն մահէթի էրքեանը գօշուշուպ ...

Գօնսօլօսը միւմայիլէյհին օ ագչամըը, կիւնտիւզէն էտաթ իթմիշ օլան վուգուաթտան տօլայը, իչհարը թէէսսիւֆ իթմիշ օլտուղունու թահգիգ էյլէմիշ:

Սեպտ. 7 թարիխլի Բաքիւզատան ալթըտագի մէքթուպ եազըլըեօր տըր:

«Էքսէր տէվլէթլէրին պուրատա հազըր սէֆինէլէրի պուլունմագտա տըր: Կրափօզա լիմանը պէկլէմէքտէ իսէ պու հէյէթիմիզ ...

ճէման պուլունտուղու հալտէ, Բաքիւզանըն իչէրիքի լիմանը օլան Բօրթօ-Գասօնէ վիրուտ իթմիշ, վէ ֆէրտասը կիւն ամիրալ Սէյմուրուն տօնանմասը վիրուտ իտէճէ կինի խապէր վիրմիշ տիր: Տէրհալ Ինկիլիզ գօնսօլօսու, լէվազիմաթ միւթէահհիտլէրիյլէ գօնթրաթօլար իթմիշ տիր: Պու հալէ նազարէն, տօնանմանըն պիր խայլի միւտտէթ պու ճիվարլարտա գալաճաղը զահիր օլունմագտա տըր: Ֆիլվագի, մահ հալին 5 ինճի սապահըը, Աւստրիա վէ Թէմէրէ նամ զըրհլըլար ուֆուգտա կէօրիւնմիւշ, էօյլէ պաթթէրիլէրինէ, Բօրթօ-Գասօնէ նամ տահի գալայա կիրմիշլէր տիր: Աւստրիա սէֆինէսի, 21 բարէ թօբ իլէ Աւստրիա սանճաղընը սէլամլամըշ, վէ ճիւվար թէբէլէրտէն պիրինին պուլունան Աւստրիա գալէսինտէն տախի մուգապիլէ խիլմիշ տիր: Իշպու մուամէլէյի Նազիքանէնին թարաֆէյնտէն իճրասընտան սօնրա, մէզբիւր Ինկիլիզ Ֆէրգիւսթէյլէրի Պիթթէրն նամ սէֆինէնին արգասընտան կէլմիւշ վէ կէօրիւնիւրտէ չէքիլմիշ, վէ Կրափօզա լիմանընտա Աւստրիա տօնանմասընըն աուէյի խալթ իւզէրինտէ լէնկէրէնտազ օլմուշլար տըր: Մէզքիւր իքի Ինկիլիզ սէֆինէլէրի, 1875 տէ Լինչա խոթթիմիշ օլուպ, էսգիմալարը վէ թօբլարը բէք միւքէմմէլ տիր, վէ չիմտիքի սաաթ իւզրէ իմալ գըլընմըշլար տըր:

«Ամիրալ սըր Պօչամ Սէյմուրուն սանճաղընը համիլ օլան վէ գարթան լօրտ Վալթէր Հէրրին թահթը գօմանտասընտա պուլունան Ալէքսանտրա զըրհլըսը, 9500 թօնիլաթօլուգ պիր սէֆինէ օլուպ, սաաթտա էօգտարը 26 գատէմ տիր: Պունուն, թօբլար վաղ օլունաճագ օլան իգլէլէրի օն տանէ պիւյիւք արմսթրօնկ թօբլարընտան իպարէթ օլուպ, պու թօբլարըն իքիսի օն պիր, վէ սէքիզի տօղուզ բարմագ գալընլըղընտա տըր: Պու սէֆինէնին սու իչինտէ պուլունան զըրհը, օթուզ սանթիմէթրօ գալընլըղընտա օլտուղու հալտէ, եան թարաֆլարը տահա զիատէ ինճէ տիր: Պունուն պէյրապէր թօբլարըն վաղ օլունաճագ իգլէլէրին զըրհլարը նիկիւլ իւչ սանթիմէթրօ գալընլըղընտա տըր: Ալէքսանտրա սէֆինէսի, պիր աղ միւտտէթ իչին սաաթտա օն պէշ միլ մէսաֆէ գաթ իթմէք տէրէճէսինտէ սիւրաթլէ եիւրիւյէպիլիր: Իչպու սէֆինէնին թայֆէսի եէտի եիւզ եիրմի պաթթալեօնէ օլուպ, պունուն եիւզ նէֆէրի պահրիէ բիատէ նէֆէրաթը տըր:

«Թէմէրէր զըրհլըսը իսէ, Ալէքսանտրատան պիր թօնէլաթօ էքսիք օլուպ, 7700 պէյկիր գուվվէթինտէ պուլունան մաքինասը, մէզքիւր սէֆինէնէ սաաթտա օն տէօրթ միլ մէսաֆէ գաթթ իթտիրիր: Պունուն թէճհիզաթը սէքիզ տանէ արմսթրօնկ թօբունտան իպարէթ օլուպ, պու թօբլարտան տէօրտիւ օն պիր, վէ տիկէր տէօրտիւ օն բարմագ գալընլըղընտա տըր: Պիրինի արգատա վէ տիկէրի իքի քիւչիւք գալէ իչինտէ պուլունան իքի տանէ պիւյիւք թօբլար պուլունուպ, պու թօբլար տօլու օլտուղու հալտէ քէմալի էհիյյէթ իւզ[...]

րէ կիւվվէթէ իւզէրինտէ տիւրլէր , հալ պու քի պունլարը ալթէշ իթմէք լազըմ կէլտիկինտէ , պիր ալէթի մախսուսէ վասըթասըյլա գուլէնլին իւզէրինէ չըգարըլըրլար , վէ ալթէշ խոլոլիքտէն սօնրա , մէզքիւր Թօբլար եինէ այնի ալէթ վասըթասըյլա , Թէմիզլէնմէք վէ եէնիտէն տօլտուրուլմագ իւզրէ , գուլէնլին ալթընա էնտիրիլիրլէր (1) ։

« Թէմէրէրլին սուտա գալան զըրհըլըն գալընլըղը իլէ գուլէսի իւզէրինտէքի գալընլըղը 26 սանթիմէթրօ օլուպ , գուսուր հէր Թարաֆընըն զըրհը 16 սանթիմէթրօ բալտէսինտէ տիր ։ Պունուն Թայֆէսի 530 նէֆէրտէն իպարէթ օլուպ , հասըլը պու իքի սէֆինէլէր գարտաշ , Կամիլինկ ուսուլինտէն 4 միթրայէօզ վէ 4 ֆիշէնգ պօրուսու իլէ պիրլիքտէ Թագրիպա 300 նէֆէր պահրիէէ ասքէրի չըգարապիլիրլէր ։ Տուրաաք տախի պէեան օլունմագ կէրէք տիր քի , մէզքիւր Սլէքսանտրա վէ Թէմէրէր զըրհլըլարընտա , Նէվիօտա Վիթէատ Թօրբիլլէրի , ելէքթրիք զիեասը , վաբօր ալավէնի , Թէլէկրաֆ , Թէլէֆօն վէ սայիրէ տախի պուլունմագտա տըր ։

«Ինկիլիզ ամիրալը պուրատա կէլմէսինի միւթէագըպ , Պրինտիզի իլէ Կրաֆօզա միեանընտա Նիզամը պիր բօսթա խըտմէթի Թէրթիպ իտիպ , սէրի իւլ հարէքէ օլան Իրիս վէ Պիթթէրն նամ սէֆինէլէր պու խըտմէթէ հասր խոլընմըշլէր տիր ։ Պու սէֆինէլէր հաֆթատա իւչ տէֆա կիթմէքտէ վէ իւչ տէֆա տախի կէլմէքտէ տիրլէր ։ Պու կիւն Ռօտա վէ Բալէսթրօ նամ Իթալեան սէֆինէլէրի , ամիրալ Ֆինկալթին Թահթը գօմանտասընտա օլտուգլարը հալտէ , Կրաֆօզա լիմանընտա կիրմիշլէր տիր ։ Եէվմի մէզքիւրտէ , Վիգթօրիա նամ Արմանիա գօրվէթի տախի Մալթատան վէ Պրինտիզիտէն պուրատա կէլմիշ տիր ։

«Եալընըզ Աւստրիա տէվլէթի տիր քի , պուրատա պիր սէֆինէ կէօնտէրմէքտէ տիր ։ Պիլագս Ֆրանսա , պիր վիս ամիրալըն Թահթը գօմանտասընտա օլարագ իւչ սէֆինէ կէօնտէրէճէք տիր ։

« Տիւնքի կիւն , միւխթէլիֆ սէֆինէլէրին ամիրալլարը վէ գօմանտանլարը պէյնինտէ վուգուա բէամ իճրա խոլինմ , պու միւնասէպէթլէ սէֆայինտէն ալըլան Թօբլարտան Կրաֆօզա տաղլարը էօթմիւշ տիւր ։ Սէֆայինի մէզպուրէնին լէվազըմաթը մէսէլէսի , չու էննատէ Բակիւզա Թիւճճարընը , վէ Թրիէսթէ վէ Գօրֆուտան քէօրճըլըգ իչին կէլմիշ օլանլարը մէշղուլ գըլմագտա տըր ։ Տալմացիա ֆագիր պիր մահէլլ օլմագլէ , Բակիւզատա զախիրէճէ պօլլուգ եօգ տուր ։ Զաթէն պուրասը Թագրիպա 5,000 նուֆուսու ճամի պիր չէհիր տիր ։ Շիմտիտէն պիլճիւմլէ զէխայիր վէ մէէքիւլաթ , Ֆէվգէլատէ պահալաշմըշ տըր , վէ էկէրչի տօնանմալար եագընտա Կրաֆօզատան կիթմէզլէր իսէ , պու պահալըլըգ կիթտիքճէ արթաճագ տըր ։ »

ՆԱՐԼԸ ՔԻՕՑ ՃԻՆԱՅԷԹԻ

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ , Իզմիր ճիվարըլարընտա Նարլը քէօյինտէ , պիր աչար միւլթէզիմի վէ ֆամիլեասը հագգընտա վուգու պուլան տէհշէթլի պիր ճինայէթի , Իզմիրին Էմբարօֆոլ գազէթասընտան ալարագ եազմըշ իտիք ։ Օլ պապտէ մէզքիւր գազէթատա կէօրիւլէն Թաֆսիլաթա նազարէն , զիւբը օլունան միւլթէզիմ , Ադաճայը Հաճի Օհաննէս նամընտա պիր քիմսէ օլուպ , մէրգում էյի եաշընտա օլտուղու հալտէ , պիր մըգտար վարիտաթա մալիք պուլունմագտա վէ օլ ճիվարտա իճրա օլունան աչար միւլթէզիմլիկի մէզարըրընտա պիր խայլի աէֆսալար կիրմիշ իմիշ ։

Թէէմին խոլունտինէ կէօրէ , մէրգում իչ իչինտէ սէրթ Թապիաթլը պիր քիմսէ օլմալէ , քէօյլիւլէրտէն քէնտիսինէ պիր խայլի տիւշմէն բէյտա իթմիշ տիր ։

Հաճի Օհաննէս մահը հալըն պաֆրանկա 21 իննճի կիւնիւ , քէնտի պաղչէսինտէ ագշամ իւզէրի օթուրուպ , սէֆա իթմէքտէ իքէն , պիրտէֆա գարուսընտան չալընտըղընը իշիթմիշ , վէ պիրա բէրիւա պիզզաթ կիտիպ գարուեա աչմասընտա , տէօրթ քիշի իւզէրինէ հիւճում պիլլէ , քէնտիսինի եէրէ եաթըրմըշլար տըր ։

Հաճի Օհաննէս հէր նէ գատար քէնտիլի միւտաֆաա իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ , պիրտէն պիրէ հիւճում խայնէլէրին մըգտարը արթմըշ , վէ պունլարտան պիր գըսմը քէնտիսի իլէ օղրաշըրքըն հալտէ , տիկէրլէրի միւգաւմէն գըղընը սաչլարընտան Թութուպ , չէքիշտիրէրէք էվտէն տիշարը չըգարըրմըշլար , վէ անապլարընը պիչարէնին կէօքսիւ իւզէրինէ գօյուպ , եարտըմա սամ չաղըրմագ իչին , ճիւզի պիր հարէքէթ իթմիէճէկ , քէնտիսինի էօլտիւրէճէքլէրինի Թէհտիտ իթմիշլէր տիր ։ Պու սըրատա գալապալըգտան պիր գըսմը նէրտիվէնտէն եօգարը չըգարագ , Հաճի Օհաննէսին գարըսընը , եա գօճասընըն աչչէսի վէ ֆամիլեասընըն միւճէվհէրաթընը նէրէտէ օլտուգունու խապէր վիրմէսի , վէ եօգսա քէնտիսինի էօլտիւրէճէքլէրինի Թէհտիտ պէեան իթմիշլէր տիր ։

Մէզպուրէ գատըն պունլարըն էմրլէրինի մագբուլ պիր Թարզտա իճրա իտիպ , միւֆթաքլէր վէ գէլասյը մէզարըգտայը պիլ խոթահայ իրսաթ իթմէք իւզրէ իքէն , խանէ խըզմէթքեարըն , գօնչուլարտան պիր գատըն իլէ պիրլիքտէ , էֆէնտիսինին եարտըմընա գօշտուղունու կէօրիւպ , հէմէնտէմ իքի տէֆա ալթէշ խոէրէք , պիրինի խըզմէթքեարըն ալնընէ , վէ տիկէրինի տախի , գօնչու գատընըն եւզինէ իսապէթ իթտիրմէքլէ , բաշլամաճա եօլլարընա տէվամ խոէպիլմիշլէր տիր ։

Պաթէհու ատալը հալ իտատէ օլունուպ , գօմշուլար էվէ կիրէպիլտիքլէրինտէ , զավալլը պիր մէնզարէէ Թէսատիւֆ իթմիշլէր տիր . չէօյլէ քի , Հաճի Օհաննէս գանլար իչինտէ միւլքիմա օլարագ ճանըղզ պիր հալտէ եէրէ սէրիլմիշ օլտուղու կիպի , խանէնին տիկէր խոլտը իսէ պայլըն հալտէ օլարագ մէրգում Օհաննէսին Թաբիզի իւզէրինտէ պուլունտուգլարը գանն օլունմըշ տուր ։ Եարալըլար հագգընտա չար չապըգ միւտավաթա Թէշէպպիւս օլունմըշ իսէ տէ , Օհաննէսին գալըը հայաթ իթմիշ օլտուղու , Պուրնապատտան կէլէն ալթըպպա Թարաֆընտան Թաստիգ գըլընմըշ տըր ։

Տէրհալ Պուրնապաթ գայմագամը , գաթիլլէր ալէյհինտէ սաագիպի զապթիէ սէվգ իթմիշ , վէ քէօյլիւլէր գարիէտէն եարըմ սաաթ մէսաֆէտէ վագը պիր մէզարըլըգ արգասընտա մագթուլըն գատասընը պուլմագլա տըր ։ Մէզքիւր գաթիլլէրի ագճէ վէ միւճէվհէրաթըն աչըրըլարըը , վէ էմլաք սէնէտլէրի վէ Թիւճճարճա պարը եըբրըգ իլէ պիր Թօպրագ գօմթօրալմլարտան միւրէթթէպ օլան պիր տէմէթին եագըլմըշ օլտուգու կէօրիւլմիշ տիր ։

Պուրնապաթ զապթիէսը պու ճինայէթի , անճագ Թէրտար սապահըն Իզմիր մէրքէզի զապթիէսընա խապէր վիրմէքլիկի ճայիզ կէօրմիշ օլուպ , վէ գաթիլլէրին տէրխալ լազըմ կէլէն սայ ու ղայրէթի իճրա իթմիշ օլմասընտան , մէրգումըն ճիմէր օտասընը խայիճ անլաշըլամամըշ տըր ։ Եու գատարը մալիւմ տիւր քի , պունլար Ադաճըն գէյթէլի զըեաֆէթի կիւմիշ օլուպ , բէնտէրի տէ կիւնէչին սըճագընտան ֆէվգէլատէ եանմըշ իմիշ ։ Հաթթա իչլէրինտէն պագըլարըն քէնտիլէրինի Թանըթմամագ իչին էզիլմիշ Թուղլալար իլէ եիւզլէրինի մաստարլամըշ օլտուգլարը զանն օլունմագտա տըր ։

Վիլաեէթ միւտտէյի ումումիսի մուավինի Զարեհ էֆէնտի , մահը հալին 22 ինճի (ալաֆր.) չարշէնպէ կիւնիւ սապահը Նարլը քէօյինէ կիթմիշ իսէ տէ , պալէտէ պէեան իթտիկիմիզ Թաֆսիլաթտան ֆազլա մալիւմաթ ալամամըշ , վէ զապթիէ Թարաֆընտան վագը օլան սայ ու ղայրէթէ նազարէն , գաթիլլէր հագգընտա պու կիւնէ գատար պիր եէքը պուլունամամըշ տըր ։

Պրուսատան Թարաֆըմըզա չուչալթանը Թահգիր խաշլէր վիրիլմէքտէ տիր ։ Րիվաեէթէ նազարէն , Տէմիր Թաշ նամ գարիէտէ պիր քէօյլիւնին պօրճըւ օլտուղու 200 ղուրուշու ալմագ իւզրէ , գայիմէլէր մէրգումին խանէսինէ կիրմիշլէր տիր ։

Պիչարէ քէօյլիւ սըթմալը Թութուլմուշ օլուպ , եէտինտէն խըէ անճագ 100 ղուրուշ պուլունապիլմիշտան , գայիմէլէրէ մէզքիւր մէպլաղը ալմայարագ , վէ գուսուրունու տախի ծիւ իքի կիւնէ գատար կէլիպ ալըղ իթմէքլէրինի պէեան իթմիշ տիր ։ Ղալիպա գայիմէլէր պու բարաեը ալմագըղա բաղը օլամայար , հալ պու քի ալըրգտան սօնրա , պիչարէ սաէմի եախթալընտան աչագը ալըբալ , գալիմանէ սուրէթտէ տէօյմիւշլէր տիր ։ Ահմէտ Վէֆիգ բաշա հազրէթլէրինին իտարէլէրի Թահթընտա , պու կիպի վահշիանէ միւամէլէթըն վուգուլ միւմքի՞ն մի տիր ։

(Մէսէնճէր)

Բազար աղշամը , Ագսէրայտա մէվգուֆ եաղընընտա , Թըրամվայ պիր չօճուղու չինէյիպ , պաճաղընըն տիպ գաբաղընտան աչըղըլըը գէսիպ ալմըշ տըր ։ Պու զէվալլը , արապաճըլըն եանընտա աեագտա տուրուրքէն , արապանըն նակէհանի սարսըլմասըյլա , մուվազէնէսինի ղայպ խոտիպ տիւշմիւշ , վէ չօճուղուն ֆամիլեասը իսէ , Եէնի գուլէտէն միւսաֆիրլիքտէն ալտըթ իթմէքտէ օլտուղը ճիհէթլէ , տէրունի արապատա պուլունմուշ , վէ մէրգում չօճուգ Թամամիլէ խանէսինէ կէօթիւրիւլիւպ , չարչաբուգ չաղըրըլան տէօրթ ճէրրահ Թարաֆընտան աեագընըն քէսիլմէսինէ գարար վիրիլմիշ տիր ։

Բազար աղշամը սաաթ պիր րատտէլէրինտէ , Բանկալթըտէ քէալ Սէնթ-Ժօզէֆ քիլիսէսի եանընտա պիր ատէմ իւչ քիշի Թարաֆընտան Թաարըզ օլուպ , սաաթ վէ գօրտօնայըա իւչ լիրասը ալընմըշ տըր ։

Տէրսանէ քէօբրիւսէ իշլէթմէք իչին , եէնի բաբրըգտան վաբօրլարտան պիրի , 24 կիւն եօլ եիւրիւտիւքտէն սօնրա , կէչէն Բազար կիւնիւ պուրատա կէլմիշ տիր ։ Իւչ պու վաբօրա Ամա Գաբունու նամը վէրիլիպ , 500 քիշի խոթուրապըլիր Թէհամմիւլիւ վար իմիշ ։

Կէչէն Բազար իրթէսի կիճէսի սաաթ իւչ գարարլարընտա , Թէպպաըի Իրանիեէտէն Հաճի Հիւսէյին իլէ րէֆիգի Նազիֆ , Սուլթան Պայազիտ մէյտանընտա , Թէֆթէրխանէ քէթէպէսինտէն Րիֆաթ էֆէնտինին պօղազընտա սըրըլըպ , ան տէօրթ աղէ եիւզլիւք ալթըն վէ եէտի պուչուգ սիմ մէճիտիյէ իլէ մա քէօսթէք պիր սաաթընը ճէպլէն ալըպ վէ գաչ խոնէրէք ֆիրար իթմիշլէրի խալդէ վիրիլմէսի իւզէրինէ , տէրհալ բօլիս մէմուրլարը Թայինիլէ Թագիպաթ վէ Թահգիգաթընա պիլ խօլթալար , մէրգումանտէն Իրանլը Հաճի Հիւսէյին , Գալաթասա Համամ սօգաղընտա Լէհլի եիլէնգօնուն քէրխանէսինտէ օլտուղու խապէր ալընաբագ , կէճէ սաաթ ալթը պուչուգտա տէրտէսթ իւզէրի Թահարրի օլունտուգտա , աէէչ պուլունմաքլայ , եալընըզ գօյն օլընան սաաթիա պէրապէր , միւմալէլէյհ Րիֆաթ էֆէնտինին քիսէսի տէրունինտէ օլան պիր բուսուլա գուհար իլէ մէշ , վէ մէրգում Հաճի Հիւսէյին քէարխանէէ կիրտիկի վագըթ , քէարխանէտէ պուլունան ֆահիշէլէրտէն Անիկաանըն տախի ատի եէշիլ Թաշլը իքի ալթըն եիւզիւկիւնիւ ալըպ վէ սիրգաթ էյլէտիկի խապէր վիրիլտիկինտէն , Թահարրի օլունտուգտա , անլէր տէ մէրգումըն իւզէրինտէ պուլունմուշ , վէ իտիլթագ խըլըրգէ ատըգնը իգրար իթտիկինտէն , մէզքիւր եիւզիւքլէր իլէ սաատ սահիպլէրինէ վիրիլիպ , բէֆիգլէրինի տախի էլէտէ խալմէսի իչին մէյտանը գըլընմըշ , վէ Թահգիգաթը էվրագիլէ բօլիս մէճլիսինէ Թէրտիւմի իճրա պուլունմուշ տուր ։

Գալաթասա Խուսպարաճը եոգուշունտա , Ինկիլթէրրա տէվլէթի Թէպաասընտան պիր մաստամընըն խաթիճար իլէթլիկի խանէնին պիր օտասընտա միւսթէճիրէն իգամէթ իթմէքտէ օլան Եունան տէվլէթի Թէպաասընտան Բուլկիւլիւ Ծիվանի նամընտա պիրինին , գալպազանլըգ իլէմէքտէ վէ եալանըը գալպ բարալարը կիւնտիւզլէրի իմալ իտտիպ , կէճէլէրի սիւրմէքտէ պուլունտուղու խապէր ալընմասընտա վէ քիմսէեէ սէզտիրմէ վէքիլմէքիւրին մէզքիւր խանէնին գանըը խանէ օլտուղու պէլլիլիշէրէք , անլաշըլմասընտա մէյանի , մէզքիւր խանէ ալէլ ղաֆիլ պասըլմագ , վէ մէրգում իճրայէ ալէյհինէ խալթէր իւբէն Թութուլուպ , գալպազանլըղը իգրարէ , վէ քէնտիսինին ֆիրարէ մահալլ պրագըլմամագ իւզրէ , Թէվքիֆին միւչարիլէյհին միւ գանըէքլէր Թարաֆընտան , պիր սըղըլթը վէ սագաթըլը չէզա բըրմագտըղը , մէրգումու հէր պիր Թագըմըյա պիրլիքտէ ապլխաէ , հագընտա մուամէլէյի գանունիյէ իւեիւլքիւրա իգթիզա իտէն ժուրնալը Թէրդիմ վէ իմա իլէ Պէյօղլու միւտաիյի ումումիլիկինէ Թէսլիմ վէ պէչքան մամալ եարըմ տուզլինա մէճիտիյէ վէ ալթըլըգ գալպլարը օ կիւն խըմալ իթմիշ օլտուղու սէպէն եէտի ատէտ ալթըլըգ , վէ ապէշ ատէտ պէշլիգ մէճիտիյէ գալըլարը , վէ գալպ զըրնա , վէ միւթէֆէրրի էճզայը ղալը մամալէ , Զապթիէ նէզարէթի ալինէսինէ Թագտիմ վէ իրսալ գըլընմըշ տըր ։

Թիւրքճէ գազէթալարտա պիր վագըթտան պէրի , իքի միլլէթ պէյնինտէ , Նիֆագ Թօխումու սաչըճը մագալէր պէնտլէր նէշր խոլմընտա օլուպ , վէ պիզիմ գազէթալար Թարաֆընտան տախի , գարչըլըգ ճէվապլար վիրիլմէքտէ , պիթթապի , Թահա զիեատէ մուճիպի Թէէսսիւֆ պիր հալ հասըլ օլմագտա , վէ իլէրուտէ , պիր ույղունսուզլուգ վուգուլինէ Թայիր էնտիչէլէր վիրմէքտէ իտի տէ , հէլէ մէմնունուգ քի , Թէրճիւմանը Հագիգաթ , Թէնգի նիւսխէսինտէ , էմիր պասիրէթ բիայէթ խոնիւ , վէ սահիհէն վաթան ղայրէթինէ լայիգ , Թահսիլ իւ էֆքեար ու արզու վէ խատամըզը , Թա էվվէլտէն պէրու պու մէմլէքէթ Թարիֆ օլունուլանտան , մէզքիւր տուղրու վէ զայրէթի միւֆիտէ պիր աէլկի իչԹիրագ օլմաղ իւզրէ , այնէն Թէրճ ու պէեանընտա միւսաւաթ իթտիկիմիզի պէրապէր , կէրէքս սայիր Թիւրքճէ գազէթալարը , վէ կէրէքս պիզիմ գազէթալարը տախի , մէզքիւր Թարիզի Թագիպ իթմէլէրի , աճիզանէ Թավէթ խոէրիզ ։

ԻԹԹԻՀԱՏ

« Պու աղըմաէ , Հագգըն Թայիտ գուվվէթէ Թապի օլմագ Թէեսսիւֆ օլունաճագ պիր չէյ իսէ տէ , Թապիյէթի պէշէրիէնին նօգսանընտան իլէրի կէլէն պու գայիտէ պիր գանունը Թապիի հիւքմինէ կէչմիշ տիր ։

« Պիտարըղըն հագգը վար տըր , գուվվէթ հագգա դալիպ կէլէ . հագգ գուվվէթ իլէ օլուր ։

«Թարագգը իթմէք իսթէեէն պիր միլլէթ , էվվէլ էմրտէ հուգուգունու մուհաֆազա խոէպիլմէնին Թարիգինի պուլմալը տըր , պուտա գուվվէթ իլէ օլուր ։ Գուվվէթ իսէ , սէրվէթ , սանայէ , մէարիֆէ միւթէվագգըֆ օլտուղը կիպի , պունլարըն հէբսի տէ իթթիհատա միւթէվագգըֆ տըրլար ։ Տիմէք օլուեօր քի , Թարագգը իթմէք իսթէեէն պիր միլլէթ , էն էվվէլ իթթիհատա չալըշմալը տըր ։ Հէր պիր մէնֆաաթ իթթիհատտան տօղար ։ Գուվվէթին էսասը իթթիհատ տըր ։

« Էվվէլա , պիր մէմլէքէթտէ եաշաեան էհալինին , կէրէք պիզզաթ , կէրէք պիլ վասըթա պիր պիրլէրէ իւլֆէթլէրտէ , Թէավիւնէ իհթիեաճլարը պէտիհի տիր ։ Պիզզաթ եախոտ պիլ վասըթա պիր պիրինտէն խուսուսիյէ վաթանը ումումի հագգընտա , խոէքէտէրի խըզմէթլէրտէն իսթիֆատէլէրի զարուրի տիր ։ Իթթիհատ տէնիլէն , վասըթայի սէաաէթին էսասը հուսուլինտան պիրի վէ էն գուվվէթլիսի , մէնֆաաթը միւթէգապիլէ տիր , մէնֆաաթը միւթէգապիլէ իթթիհատը իճապ իտէր , իթթիհատը Թայիմ օլուր ։

«Պիզ չու վաթանտէ , վէ տէվլէթի Ալիէէ Թապիիյէթինտէ պուլունմագտա , իֆթիխար իտէրօրուզ , վաթանըմըզըն հայիզ օլտուղու խավ-

---

(1) Խաթըրլարտա օլմագ կէրէք տիր քի , Ինկիլիզ տօնանմասը Աստալար տէնիզինտէ պուլունտուղու զէման , պու Թօբլարտան պիրիսի , աթէշ Թալիմի էսնասընտա բաթլամըշ , վէ պու գազաէա գուրպան օլան Թայֆէլէր խայլիճէ չօգլուգ օլտուգլարը հալտէ , Իզմիտտէ տէֆն խըլընմըշլէր , վէ պունլարըն զիքրինէ հիւրմէթէն , օրատա պիր սանէմ րէքզ գըլընմըշ տըր ։ Պու պիչարէկեանըն ֆամիլեալարը իչին , օլ վագըթ Իսթանպօլ Ինկիլիզլէրի Թարաֆընտան պիր մըգտար իեանէ օլունտուգու կիպի , Ինկիլթէրրատա վէ Ինկիլիզ տօնանմասը սէֆայինի էչինտէ տախի իեանէլէր Թօրլանըլմըշ տըր ։

վար Թապիւճէէ , Էճնէպիլէր զըպթէ խուխօրլար ։ Լաքին պիզ, լաէգդէյլա խոթիֆատէ խուժէճօրուզ , պիզիմ իչին սէաատէթ վէ սէլամէթլի պիր Թարիգ վար , պու Թարիգ եալընըզ պիզիմ իչին տէյիլ, պիւթիւն ինսանլար իչին , վաըլթայի սէաատէթ օլմագ իւզրէ եարատըլմըշ տըր , օ Թարիգտէ իթթիհատ տըր ։ Իթթիհատը ինճապ իտէն սէպէպլէրին էն գուվվէթլիսի մէնֆաաթըմիւթէգապիլէ օլտուղունու սէօյլէտիք , եինէ սէօյլէրիզ քի, պիր վաթանտէ եաշաեան էգվայի վաթան պիր պիրինտէն խոթիֆատէ իտէրլէր , պու խոթիֆատէ պէյնլէրինտէ պիր գարընտաշլըգ ինճապ իտէր ։ Պիր պիրիմիզէ իթթիհատ իտէր իսէք , գազանըլաճագ ֆայիտէ եալընըզ պիր Թարաֆա մախսուս վէ մինհասըր գալմազ , հէբիմիզ խոթիֆատէ իտէրիզ ։ Պուրալարընը տուշիւնմէյիպտէ , իչիմիզ նիֆագ աէնիլէն տուշմէնի ումումիյի սօգար իսէք , պունտան հասըլ օլաճագ զարարլար տախի պիր Թարաֆա այրը գալմազ , հէբիմիզտէ հիսսէտարը խասէրան վէ նէտամէթ օլուրուզ ։

«Իմտի պուրալարընը տուշիւնիւպ, պիր կիւն էվվէլ չու վաըլթայի սաատէթէ եաբըշըպ վագըթ զայ իթմէյէլիմ ։

«Էվլատը վաթանը չու սաատէթտէն մահրում իտէպիլիր հիչ պիր սէպէպ եօգ տուր ։ Մէնֆաաթը միւթէգապիլէնին ինճապ իտէճէկի իթթիհատա պիր չէյ զըլէպէ իտէմէզ ։ Պունունլա պէրապէր, պիզ քէնտի հալիմիզի տուշիւնէլիմ ։

«Պու վաթանտա , պու Միւսլիման, չու Րում , պու Էրմէնի , պու Պուլղար , չու Եէհուտի , չու պիրմէմ նէ կիպի հիչ քիմսէ հագգընտա պիր ֆարգ օլմամըշ տըր ։ Ճիւմլէսի պիրպիրիյէ միւսավի վէ հուգուգունտան էմին տիր ։ Պու հալտէ օլան պիր վաթան էվլատը պէյնինտէ , իթթիհատէ մանի սէպէպ օլապիլի՞ր մի ։

«Հէր քէս տին վէ մէզհէպինին իճրայի այինինտէ հիւրր վէ սէրպէսթ տիր ։ Քիմսէնին քիմսէյէ նէ հագգը միւտախէլէսի վար տըր, նէ տէ միւտախէլէ օլունուր ։ Պիրինին մէնֆաաթ եախոտ մազարրաթը օպիրլէրինէ տախի րաճի տիր ։ Մէսէլա , պիր Խրիստիեան Թիւճճար իֆլասը իթտիհաբ վագըթ , Էկէրթէ պիր Միւսլիմանըն տախի անտէն զարարլը օլուր ։ Պու վէճհ իլէ անըն մազարրաթը պէրիւքինէ տախի տօգունմա՞զ մը ։ պէօյլէ օլտուղու հալտէ , մէսէլա , օ Միւսլիմանըն մէնաֆիի չախսիեէսինի միւտաֆէ իթմէք իչին , Խրիստիեանըն մէնաֆիինի տախի կէօզէթմէսի լազըմ կէլմէ՞զ մի ։

«Թէմտիւնէ պիր ամթա նազար օլունուր իսէ, էքսէրիա միլլէթի հաքիմէլէրին,մահքիւմէրին տինլէրինի, մէզհէպլէրինի մահվա չալըշըրլարը կէօրիւլիւր ։ Օսմանլըլար իսէ, տէվլէթլէրի սէյֆի սալթէնէթլէրինէ պաշ կէօսթէրմիւշլէրի պիր վագըթտա տախի , պուրալարտա պուլտուգլարը միլլէթլէրին տինինէ մէզհէպինէ տօգունմատըլար , քեաֆֆէյի հուգուգլարընտան միւսթէֆիտ իթտիլէր ։ Ագվամը մազլումէ իչինտէ պիլէ ու սաադատթ աահապըմը պուլուպ , ումուրու միլքիյէտէ գուլլանըրլար ։ Տահա օլ վագըթ խարբէլէրինտէ պուլունան միլլէթլէրէ իթթիհատ իչին մէէսիրի տախի ու խուշվէթ կէօսթէրտիլէր ։

«Շիմտի իսէ , արատան պէշ եիւզ գատար սէնէլէր կէչտի , զէման պիւթիւն պիւթիւն տէյիշտի ։ Պիր վաթանտա եաշաեանլար պէյնինտէ իթտիհատ լուզում , զիրա չու զէմանտա եաշամագ գուվվէթէ , պու տա իթթիհատա միւհթաճ տըր ։ Պու լիւզում, պու իհթիեաճ պիզիմ իչին տախի վար տըր ։ Պէյքի տահա զիեատէ տիր ։ Եօգսա տախի սէօյլէտիկիմիզ իւզրէ , արամըզա նիֆագ սօգար իսէք, եինէ պիզ պի տահըլըդ , պիզ զարար կէօրիւրիւզ ։

«Զիրա նիֆագ սէպէպիլէ , Թարագգըլըմըզա մանի օլուրուզ ։ Հալ պու քի , մէսէլա խարիճտէն պիր տուշմէն զուհուր իտէր իսէ , օ տուշմէն էտնայի վաթանտան եալընըզ պիրինին տուշմէնի տէյիլ , տուշմէնի վաթան տըր , տուշմէնի վաթան տուշմէնի ումումի տիր ։ Տուշմէնի ումումինին վաթան հագգընտագի էֆքեարը թէճավուզքեարանէսինաէն զուհուր իտէճէք մազարրաթ , ումումա այտ տըր։

«Իմտի , պուրալարը վէ պէյնիմիզտէքի մէնֆաաթը միւթէգապիլէյի տուշիւնէլիմ ։ Անըն ինճապընճա , տայիմա կիւզէլ կէչինիպ , իթթիֆագ վէ իթթիհատ իւզրէ եաշաեալըմ, պիզ պիր քէրրէ պու միւճճուպու պիլիպ , մաճճիպինճէ , իթթիհատ իտէր իսէք , բէք չօգ ֆայիտէ կէօրիւրիւզ , բէք չօգ Թարագգը իտէրիզ. պու սէպէպլէ , գուվվէթլէնիզ տախի արթար , խարիճտէն պէյէնիլիրզ պիր կիւնտա էֆքեար թէճավուզ օլսատա , եալընըզ խաւալամէ գալըր ֆիլէ կէլէմէզ ։ Զիրա , իթթիհատտան հասըլ օլաճագ գուվվէթ , հէր տիւրլիւ մուխաթարապէ տէֆ իտէր ։ Պիզիմ իչին պունտան սէլամէթլի Թարիգ եօգ տուր ։

«Պիր քէրրէ տուշիւնէլիմ քի, նիֆագտան նէ՞ գազանըըրըր , չուրատա պիր Թագըմ ագվամտան Թերէքքըեա իթմիշ պիր գուվվէ յի միւթթեահատէյիզ . իթթիհատ իւզրէ պուլունմադըրզ տա , նիֆագա ալտանըըրըմըզ հալտէ , հալըլ օլաճագ մազարրաթտան , հէբիմիզ օ նիւպէթտէ հիսսէտար օլուրուզ ։

«Իչիմիզտէն պիր Թագըմ նիֆագ եօլունու Թութմար իտէ , եա պուրալարընը տուշիւնիւպ ահլատմատագգատար ազլ ու խարաքթան, եախոտ վաթանը ումումի հագգընտա , էնվայի մազարրաթ զուհուրինիզատըրը մուվաֆագաթլա կէօրէճէք գատար համիյյէթտէն մահրում օլմալարընտան նէչէթ իթմիշ օլուր ։ Պու իսէ ազըըը պիր սաէմ իչին գաթըլ օլունուր չէյլէրտէն տէյիլ տիր ։ Էօյլէ իսէ , միւհթաճ օլտուղումուզ իթթիհատ իւզրէ եաշամագ Թարիգինի Թութմալըյըզ ։ Տէվլէթիմիզին մէսլէքի տախի , տայիմա էպնայի վաթանը միւսավատ իւզրէ Թութմագ , Թարագգը իթտիրմէք տիր- պիզիմ իչին իթթիհատըն միւճճուտրնի կէօսթէրէն մատտի տէլիլլէրտէն պիրի տէ պու տուր ։ Պիզ, տէվլէթի Ալիէյի Օսմանիյյէ Թապիյէթէթինէ, վէ Օսմանը Թօբրաղընտա պուլունուեօրուզ , ումումէն Օսմանլըերըզ , տին ու մէզհէպ միւթաալիգ օլարագ , չիմտիեէ գատար հէր պիրիմիզին պէժմի օլան Միւսլիման , Խրիստիեան , Մուսէվի կիպի պիր մէզհէպին սըֆաթը ֆարիգասը օլան Թայիֆալը եինէ գալըր ։ Միւսլիման օլան ճամի չէրիֆէ , «Խրիստիեան Քիլիսէեէ» Եէհուտի Սինագօնա կիթմէսին , հէր քէս տին ու մէզհէպէ խըտմէթ էյլէսին , քիմսէ մանի օլմազ ։

«Լաքին, արամըզտա գարընտաշլըղը ինճապ իթմիշ պիր մէնֆաաթը միւթէգապիլէ , պիր տէ պիր պիրիմիզէ ինթիսապ վէ իրթիպաթ վար , վէ իճրասընտա հիչ պիր մանիա եօգ իքէն , միւճէրրէտ սէվիլի մէզհէպ տիէրէք, գուրու պիր Թաասսուպէ պագըպտա , չու իթթիհատը մէնաֆի, վէ անըն ինճապըյա տէվամը պէյնինէ հարէքէթ իթմէէլիմ ։

«Շու իթթիհատը մէնաֆի ճիհէթիյլէ , պիզ ումումէն Օսմանլըեըզ ։ Օսմանլըըզլա իֆթիխար իթմէլիլիզ , սայիր միլլէթլէրէ պագըգ, պիզտէ պիր Օսմանլը իթթիհատը եարմալըըըզ ։ Տէվլէթին մէսլէքի ինճապընճա , պու իթթիհատա սաեէսինտէ խոթիգապըլըմըզը Թէէմինէ զայրէթ իթմէլիյիզ ։ Եարաճագըմըզ իթթիհատ , իթթիհատը Օսմանի տիր ։ Հալըլ օլաճագ գուվվէթ սանէսինտէ , սայիր տէվլէթլէրտէ կէօրտիւկիւմիւզ կիպի , պիզտէ էօթէտէ պէրիտէ գարըշ ագվամը փաչլիեէյի , տայիրէյի մէտէնիեէթէ պըրըզ. չիւնքի էօյլէ չէյլէր , հէր գուվվէթլէ օլուեօր , Պիզտէ իթթիհատլէ գուվվէթ պուլուրուզ ։

«Պիր տէֆա պիր գուվվէթ , վէ անըն նէթիճէսի օլան րէֆահ ու մէտէնիեէթէ նայիլ օլտուգտան սօնրա , պիզէ միւնասէպէթլի օլան ագվամը սայիրէյի տախի , սայիրէի իթթիհատէ տաւէթ , անլէրին տախի Թէմէտտունինէ , վէ պու մէճէս լիլէ, նէմի պէշէրին պիր ճիւզինի փաշչէթ ու զուրուրէթտէն գուրթարմագա սէպէպ օլապիլիրիզ ։»

(Թէրճիւմանը Հագիգաթ)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ
ՑԵՐԵԿՍԱՑ ԵՒ ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ

Վարժարանիս ուսումնական հինգերորդ տարին սկսած է սեպտեմ. 1 էն , և դասախօսութիւնք կանոնաւորապէս կը շարունակին ։

Ուսմանց առարկայք են Հայ Գաղղ. Անգղ. և Տաճկ. լեզուք , կրօնք , Թուաբանութիւն, երկրաչափութիւն , բնական գիտութիւնք , պատմութիւն Ազգ. և ընդհանուր աշխարհագրութիւն , տնտեսագրութիւն , գծագրութիւն, ձայնական և գործիական երաժշտութիւն, ձև, կար և ասղնագործ ։

Դասուց աւանդման համար Նաբոպացւոց նոր և բնաբանագոյն եղանակներն բնաւ դասախարակաց ձեռօք արդէն այս վարժարանիս մէջ կը գործադրուին մեծ արդիւնաւորութեամբ ։ Աշակերտաց և աշակերտուհեաց բարոյական ու կարգապահութիւնն յատուկ խնամօց և հսկողութեան ներքև են ։

Վարժարանիս մէջ ընդհանուր խօսակցութեան լեզուն Գաղղիերէննէ ։

Վարժարանս իւր անցուցած քառամեայ յարատև ու կանոնաւոր ընթացքով բնաւ աշակերտներ ու աշակերտուհիներ հասուցած է Ազգին և կը յուսայ որ պատուարժան ծնողք իրենց զաւակաց օգտին համար պէտք եղած նշանակութիւնն կընծայեն այս հաստատութեան ։

Դուռ Դպրու Նշանճը փողոց
Թիւ 51 , 57

Հիմնադիր և տէր վարժարանիս
Ս. Ա. Սուրէնեան

Միլլէթիմիզ մէքթէպլէրինտէ , եէնի ուսուլլէր Թութուլմադըգճա , հասաէն զիկրատէ լիւզում պուլունմազտը օլուպ , վէ Սուրէնեան էֆէնտի իւէ քէնտի մէքթէպինտէ , էվրօպաճա եէնի վէ մազպուտ ուսուլլէրին իճրասընա ։ էզ ճան ու տիլ չալըշմագտա օլտուղը , պիր գաչ սէնէտէն պէրու , ֆիլլէն իգհար վէ իսպաթ իլէմիշ օլտուղու կիպի , չօգլարըն էմնիյէթինի տախի պէհագգըն գազանմըշ պուլունտուղունտան , էվլատըմըզը միւրէճճէք լըզըմ վէ նիզամը մէքթէպ եօգ տուր տէյէրէք, հէմիչէ Թէչէքքիւր իթմէքտէ պուլունան ամալպերա , քէնտի չօճուգլարընը , մէքթէպի մէզքուրա կէօնտէրմէլէրինի նասիհաթ իտէրիզ ։

Հայկական Արուեստասէր ընկերութեան ընդհ. ժողովն նիստ մը յառաջիկայ կիւրակէ օր , 21 սեպ. ի Կեդրոնական վարժարանի Գալաթիոյ ։ Ատենը պիտի բացուի ժամը ճիշդ 6 1/2 ին ։

Ատենադպիր Ատենապետ
Պ. Ստրունի Մ. Թօփճեան
16 սեպտ. 1880
Կ. Պոլիս

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ
(216)

—

Նուն գարշըսընտա մանաթըըրքեաըի պիր էվ պուլունուպ , պու էվին գաբուսու իւզէրինտէ պիր խաչ վար իտի , վէ մէզքիւր խանէնին Իւրսիւլ գատընըն իգամէթկեահը օլտուղունա ասլա չիւպհէ ճայիզ տէյիլ իտի ։

Բէրին գաբուսա տագըլաշըպ, տէմիրտէն օլան աըըը հագհագը էլինէ ալտը , վէ վուրաճագ իքէն տուրտու , չիւնքի էվին եիւզինէ պիր աթֆը նազար իթմէսիյլէ , բէնչիբէլէրին արգասընտա հիչ պիր ըշըգ պուլունմատըղընը , վէ պինապէրին խանէ խալգընըն ույգու իչինտէ օլտուղունու անլատը ։ Պու միւնասէպէթլէ մէզպուրէ քէնտի քէնտինէ ,

—Վագըթ բէք կէճ տիր , տէտի , վէ կէճէ վագթը պէնիմ պուրաեա կէլիչիմ , հագգըյա աալէմի էմնիյէթ հուսուլէ կէթիրիր , զիրա պէն չու զիեարէթիմէ հիչ պիր մանէա վիրէմէմ ։ Հէմ պիր սաաթ կէճիքմէքտէն ասլա խալէլ կէլէմէզ , վէ Իւրսիւլ գատըն տա , խանէսինէ գապուլ իթմիչ օլտուղու պիչարէ տիլանէ գըզըն քիմ օլտուղունու պիլմէզ ։ Պու սըրրը մէզպուրէ գատընա պիլտիրէպիլիր հիչ պիր վագըթ եօգ տուր , վէ պէն իսէ , եարըն պէթէքրար պուրաեա կէլէճէյիմ ։

Պու վէճհ իլէ Բէրին , տայիմա ֆիքրինտէ արթմագտա օլան իւմիտ իլէ քէօշքի գուվվէթ կըլէեէրէք , Իրօնտէլ սօգաղընը Թէրք իտիպ , օլ կիճէյի կէչիրմէք իւզրէ , ճիվարլարտա էմսաֆճա ուղրըեաճագ պիր մահէլլ արամագա պաշլատը , վէ էսնայի րահտէ քէնտի քէնտինէ ,

—Էվվէթ , էվվէթ , եարըն Թէքրար կէլէճէյիմ , տիմէքտէ իտի ։

Իմտի , նասըլ քի օգուեանլարըմըզըն խաթըրընտա տըր , Իւրսիւլ գատըն տա մատամ տիւչէսի Փէրտասը կիւն քէնտի էվինէ կէթիրմէք , վէ խամինի պիրմէտրիկի սէֆիլ գըզըզ մէզպուրէէ կէօստէրմէք էֆքեարընտա պուլունուեօր իտի ։

8

ԻՒՐՍԻՒԼ ԳԱՏԸՆ ՎԷ ՄԱՏԱՄ ՏԻՒՇԷՍ

Փէրտասը կիւն ալէսսապահ , Իւրսիւլ գատըն, Ժանըն եաթագըը քիւչիւք օտասա կիրտի , վէ կէնճ գըզըն ույգուսունտան ուեանմագըգ , վէ տիրսէյինէ տաեանմըշ օլարագ տալըմգըտա օլտուղունու կէօրտիւ ։ Մէզպուրէնին եւզինին բէնկիւզլիւկի իւզ կիւնքի գատար զիեատէ օլմուշ, կէօզ գաբագլարը էմրաֆլընտ.քի մօրլուգ տախի հէման Թէքմիլէն զայըլ օլմուչ իտի ։

—Էյ նէ՞ խապէր գըզըմ , տէտու սիւալ իթմէքտէ իտի տուլ գատըն , սապահլարը խաթըրլարընը խոթիֆար իթտիկի զէման , հէր վագթ խաստալարընա խիթապ իթտիկի սէօզլէրի Թէքրարլաեարագ , սէօյլէյին պագըըըմ , պու կէճէնի՞ հալտէ պուլունտուեօրսունուզ ։

Ժան ճէվապ վիրմէտի , վէ լաքին մէզպուրէ հիւրմէթլու գատընա էօյլէ պիր Թարգտա ամթա նազար իլէտի քի, պունտա պիր ադըրըր էսէրի միւշահէտէ օլունուեօր իտի , վէ օն իքի կիւնտէն պէրի տիր , իւք տէֆա օլարագ , տոտագլարընտա պիր Թէպէսսիւմ հուսուլէ կէլտի ։

Իւրսիւլ գատըն իչտէ իքի ալէմմէթի տախի սէվինճէ կէօրէրէք , քէնտի քէնտինէ ,

—Հէր հալտէ իւզէրինտէ պիր իւլիւք կէօրիւլիւեօր , զանն իտէրսին քի չու սէվկիլիւ գըզ , պու կիւն քէնտիսի հագգընտա խայըրլը պիր չէյ օլաճաղընը քէչֆ իտիեօր , տէտի , վէ կիւնտէ ժան , իտէճէկի սէօզլէրի անլատապիլիր կիպի , մէզպուրէյէ խիթապէն ,

—Տը՛զըմ , տէտի , ինթիզամըլ պիր քի , եագըընտա պուրատա պիրգէ , պիլէյիւք , միւհթէրէմ , զէնկին վէ էհլի մէրհամէթ պիր գատըն կէլէճէք , հագգըընտա մէնֆաաթըը օլաճագ տըր ։ Իմտի օ գատըն կէլտիկինտէ , քէնտիսինի լայըղըլէ խոթիգապուլ իթմէք իչին , ամագա գալըգմալըսըն ։

Իւրսիւլ գատըն պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի սըրատա , մաճէլլէնին պապը աաճաըը համիյյէթի Թարաֆընտան խտանէ խոնըմըշ օլան սատէ ֆագաթ Թէմիզ վէ հէման ճէտիտ պապը էլպիսէյի , վէ պէեազ պէզտէն մաամուլ պիր նէվի պաշ Թագըեաըընը , վէ քէօշէլէրի գըրմըզը օլարագ պիր չիֆթ գըր րէնկլի չօրապը , վէ ինթիմալ տիր քի Ժան իչին պիր աղ պիւէրիճէք օլան պիր չիֆթ աեագ գապըը գարըօլանըն ալթ Թարաֆընտա վազ իլէտի ։

Կէնճ գըզ նազըքեանէ սուրէթտէ գըզգըր , Իւրսիւլ գատընըն քէնտիսինէ մէզքիւր էշեաեա կիւտիրմէսինէ միւսաատէ իթտի , վէ աղ պիր զէմանտա Թուալէթի իքմալ օլտուղունտա , մատմուազէլ Ժան տը Սիմէօզ, հէր վագըթտան զիեատէ կիւզէլ , վէ աատէթա քէօյլիւ պիր գըզ գըրաֆէթինէ կիրմիչ պիր սուլթանա պէնզէմէկէ պաշլատը ։

—Եա՛ Րապպի, պու գըզ նէ՛ գատար կիւզէլ տիր , տէտի Իւրսիւլ գատըն , սաէթմա կիւնէշ կիպի բարլագ օլտուղունտան , կէօզլէրիմի գամաշտըրըըըըը տըր ։ Հիչ չիւպհէմ եօգ տուր քի , մատամ տիւչէս պէօյլէ պիր մէլէյին գայրըըմասը իչին իճապ իտէն մէտարիֆի քէնտի Թարաֆընտան էսաէմէ.իւէ տէրիւհտէ իտէճէք տիր ։

Պու սըրատա , պիրինճի գաթտա տիվարա ասըլմըշ օլան սաաթ սէքիզ վուրտու ։

—Փօսէ-Սէն-Վիգթօր սօգաղընա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմէքլիկին վագթը կէլիեօր , տէտի տուլ գատըն , Ժանը պիւյիւք պիր գըլթուղլու սանտալեէտէ օթուրտուպ , եանընա տախի քիւչիւք պիր մասա իւզէրինէ , պիր գատէհ թօլուսու սիւտ , վէ պիր պիւյիւք բարչա պէեազ էքմէք գօեարագ ։

Իւրսիւլ գատըն , թօզլուգտան թօզլուէա ֆուգարա վէ եախոտ խասթաեանըն իչին խըզմէթէն մէշարիֆի լիւզումսուզ ատտ իտիպ , գահիրէն հավայինի զարուրիեաէն կէօրիւլէն մասարէֆ , մէրգումէ ինտինտէ գալըտ չէյլէր զանն օլունուր իտիլէր ։ Պու գատըն, չօգ աէֆա աէրունիեատէ իքի խասթա պուլունան էվինտէ խըզմէթքեար սագլամաըըպ, Թէքմիլ իչլէրի քէնտիսի կէօրիւր , վէ օլտուղճա տա պու իչլէրէ եէթիչիր իտի ։ Անճագ զիեատէճէ եօրուլտուղունտա , պիր իքի սաաթ իչին քէնտինէ եարտըմ իթմէք իւզրէ , գօմշուլարընտան պիրինինի չաղըրըր , վէ հիչ պիր քիմսէնին պէօյլէ պիր խըզմէթի գապուլ իթմէմէքլիկէ գալպի իչէրի վարամազ իտի ։

Իչթէ մատամ տիւչէսի տախի իթմէկէ կիտէճէկի կիւն տախի , մէզպուրէ ֆագիր գատընը, խանէսինին իսխթ գալըբընտա չըգար , վէ պիր սէնէտէն պէրու քիրա իլէ օԹուրմագտա օլուպ , միւմքին մէր-

ՀԱՄԻՅՅԷԹ ԲԻԵԱՆՆԱՄԷՍԻ

Պունտան չէնա մաՀ մուգատտէմ, Ագապեան վարժարան նամընա գալմըշ ալան պօրճումուզուն քեամիլէն գարաարըլմասը արզու վէ մագսատըյէ, վէ պազը տօսթլարըն ասյ ու Հիմմէթլէրէ, մէքթէպի մէզպուր էշխասընտան, շու աթիտէքի էշխանըն, պէհէր պիլէթի իքիշէր մէճիտիյէ օլարագ, վէ 400 պիլէթտէն իպարէթ պուլունարագ, բիեանգօտա դօնուլմասընա գարար վիրիլմիշ, վէ մէզքիւր բիեանգօնուն տա, Հագիգանըն խիթամընտա չէքիլէճէկի վատ խալմըշ խալ խաւ տէ, սաջըր պիր գաչ սէպէպլէրտէն պաշգա, պիլէթլէրտէն պիր մըգտարը թաշրատա պուլունապ, վէ պիր մըգտարը տախի պաըատա գալմըշ օլտուղունտան, չիմտիյէ գատար թէէխխիւրինէ մէճպուրիյէթ Հասըլ օլմուշ խալ խաւ տէ, մազպուր տիլէյէրէք պէեան խաէրիզ քի, մաՀը Հալին 28ինճի օ պիր բազար կիւնիւ, Իսթանպօլտա Ուզուն չարշը պաշընտա վաքը Շէրիֆ բաշա խանընտա իսմ գամտա, Մօտոխեան էֆէնտի տասաընտա չէքիլէճէք տիր :

Պու բիեանգօտան տաըը մագսատ, սաՀիՀէն բիեանգօ տիմէք օլմաեըպ, խըլա Նաալը քի անլաշըլմաղտա տըր, պիզիմ, մէքթէպի մէզպուր պօրճունտան գուրթուլմասըը նիյէթիլէ, պիր նէվի խեանէ տիմէք օլաճաղընտան, վէ մէզքիւր պիլէթլէրտէն, միւմքիւնմիւղ Միրիճան ազա եանընտա պուլունաճաղընտան, ղէմմէթը Համիյյէթմէնտանըն, էհէր ճայիզ կէօրիւլիւր իսէ, պիրէր թանէ, եէմմի մէզպուրտէն էմմէլ իւթէյիպ ալմագըղա Հիմմէթ վէ Համիյյէթլէրինի, խասսէթէն ըճէա խաէրիզ :

Նաալը քի կէօրիւլմէքտէ տիր, պու Համիյյէթ բիեանգօսունուն պիլէթլէրի, եալըըզ 400 ատէտ օլտուղու Հալտէ, 100 ատէտ պիլէթ, պիւյիւք եա քիւչիւք պիրէր չէյ գազանաճագ տըր :

ԳԱԶԱՆԸԼԱՃԱԳ ՕԼԱՆ ԷՇԵԱԼԱՐ

			գըյմէթի, մէճիտ
1	Պիլէթ	Պիր էլէքթրիք մաքինասը	100
2	»	Պիր եագլը պօեա լեաՀէ ըէսմի, պօյ 110 վէ էն 90 անթիմէթրօ	90
3	»	Պիր ճէպիմ քիւթիւպխանէ	80
4	»	Պիր աֆիշէ 6 մումլու վէ 6 տա տիվար չամտանլարը	70
5	»	Պիր թագըմ Հայվանաթ, նէպաթաթ վէ մէատին գօլէքսիօնու	70
6	»	Իքի արշըն պօեաւնտա պիր գըղ իլէ պիր էրքէք արձանը	50
7	»	Իւչ եիւզ քէրրէ պիւյիւտիւր պիր միքրօսգօբ	40
8	»	Պիր տիքիշ մաքինասը	30
9	»	Պիր ալէա քէման	20
10	»	Պիր Պիզմարք վէ պիր Մօլթքէ արձանլարը	10
11	»	Պիր Ինկիլիզ գօբեա բըչաք	10
12	»	20 օգգա թարթար եաղը պիր մուՀթաշէմ գանթարը	10
13	»	Պիր անթիգա կիւմարա	10
14	»	Պիր ճէտխա գարեօլա	10
15	»	Պիր ուֆագ մէրմէրլի թավլա	10
85	»	տախի, պիրէր խալըշիմ վէ գըլապտանը թիւթիւն քեսէսի գազանաճագ տըր :	100
100			700

ՕԳՈՒԵՈՒՆՈՒԶ

Մ. Վ. Ծանինին 1867 սէնէսինտէ Թէէսսիս իյլէտիկի «Շէմս» նամ մէշՀուր էճզախանէսի, պու սէնէ մայիս 5 տէ միւՀթէրիգ օլմուշ իսէ տէ, սաՀիպինին մէՀարէթինէ լայըգ պիր Թարզտա վէ տաՀա միւնթազամ վէ միւքէմմէլ սուրէթտէ պու տէֆա եէնիտէն Թէէսսիս վէ քիւշատ օլունմուշ տուր :

Մուալէճաթը Թըպպիյէ, էտվիյէի ճէրրաՀիյէ, ըթըրիյաթ (բարֆիւմըրի), վէ սայիր պիլ ճումլէ էճզա վէ էմթիաա Եվրօբատան էն'ի կէթիրթիլմիշ տիր : Մէզքիւր էճզախանէտէ ըէչէթալար տիւրլիւ ըէթիւ բիւրա օլունուր, վէ իլաճլար պէօյիւք տիգգաթլա եափըլըր :

Թօբտան միւպայեա իչիւն Մ. Վ. Ծաննինին Սթամպօլտա Պաղչէ գափուսունտա ճէլալ պէյ խանընտաքի մաղազասը պաղը օլուպ, Թաշրա իչիւն գօմիսիօնլար մէզքիւր մաղազատա գապուլ օլունուրլար :

Բուսճուգտաքի շիւպէ բէք միւքէմմէլ վէ միւնթազամ սուրէթտէ պուլունմագտա տըր :

1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա Թէէսսիս օլունմուշ օլան 77 նիւմէրօլու Ծանի էճզախանէսի տախի միւմախիլէն Մ. Վ. Ծաննինին մախսուսը տիւրլտօմալը Շէմսիթ Տօգթէօր Յ. Ծանի Թարաֆընտան իտարէ օլունմագտա տըր :

Մ. Ծաննինին էսիրինտէ տէ էճզաճը տիւքքեանը վէ Պէյօղլունտա քիմեախանէսի վար տըր :

Տօգթօր Կոմիտաս Օրմանեան էֆէնտի, էվվէլքի կիպի, Մ. Ծաննինին Իսթանպօլտաքի էճզախանէսինտէ սաաթ իւչտէն սօզրա գատար պուլունուպ, խասթալարը գապուլ իտէճէք տիր : Ֆիյաթլար բէք էհվէն

Խայըրաթը չաՀանէ իչին, եիկիրմի այ միւտտէթ զարֆընտա, միւպաեաաընա լիւզում կէօրիւնէն ճէտուետ գուրշունլարըն, ուսթաւլյէ մէսարիֆի, միւթաՀիտտէ այլա օլմագ, վէ էսմանը, մէճիտի 19 ղըշ օլարագ իթա օլունմագ շարթը վէ չէրայիթի սայիրէ իլէ, պէՀէր գըյյէսի 3 ղը. 15 փարատա, վէ էրիտիլէճէք աթիգ գուրշունլարըն պիլճումլէ մէսարիֆի միւթաՀիտտէ այիտ օլմագ, վէ բարաաը սիմ մէճիտի 19 ղը. ա օլարագ իթա խըլմէք շարթը վէ չէրայիթի սայիրէ իլէ, պէՀէր գըյյէսինին էրիտիլմէսի 30 բարատա, թալիպի ուՀտէսինտէ պուլունտուղունտա, վէ իշպու իլուլուն եիկիրմինճի ճումա իրթէսի կիւնիւ սաաթ տօգուզտա, գարարը գաթիի վիրիլէճէկինէ պինաէն, Նօգսանըյյա իթա վէ իմալ իթմէկէ թալիպ օլան թիւճճարըն, վագթի մէզքիւրտէն էվվէլ, պէՀէր կիւն, Եվգաֆը Հիւմայուն խաղինէսի էնճիւմէնինէ կէլմէլէրի, վէ միւտտէթ միւրուրունտէն սօնրա Հէր քիմ կէլիր տէ թէնզիլ իտէճէք օլուրսա գապուլ օլունմայաճաղը իլան օլունուր : 2—3

(Ալթընճը տայիրէ Թարաֆընտան)

Պէյօղլունտա Տուզլիօ վէ Լինարտի սօգագլարըն թէվսի խարիթասը թանզիմ խըլմըշ օլտուղունտան, Թարիխի իլանտան օն պէշ կիւնէ գատար, մէզքիւր սօգագլար աՀալիսի էմլաքլըըն տայիրէյէ կէլիպ, մէզքիւր խարիթա Հագգընտա միւլիւմաթ ալմալարը, վէ իթիրազլարընը պէեան իթմէլէրի, վէ միւտտէթի մէզքիւրէ կէչտիկինտէ, պու պապտէ խըլէճէք Հէր կիւնէ չիքեայէթըն ըէՀինի գապուլ օլմայաճաղը իլան օլունուր :

16/28 սէպտ. 1880 1—3

ՍԱԹԸԼԸԳ

Ագիմէթ ու Հարէքէթ սէպէպինտէն, Թաամ ապար, եաթագ օտալարը վէ սայիրէնին միւքէմմէլ մօպիլեաը սաթըլըգ օլուպ, խաթէք խաէնլէրին, Պէյօղլունտա Սազ սօգազընտա (Ինկիլիզ էճզախանէսի եանընտա տըր) 7 նիւմէրօտա Մ. Շաթօեա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր :

Միւզախտէ ալաֆրանկա Հոկտ. 3 ինճիւ բազար կիւնիւ իճրա խըլընաճագ տըր :

ՌԷՍՄԻ

Շէրէֆի Հիմայէթի Հազրէթի Խիլաֆէթբէնահի իլէ միւչէրրէֆ վէ միւմթազ օլան, վէ մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսի խարիճինտէ պուլունան մէքթէպի Հումայունու շաՀանէնին տէրսլէրինէ Հիւլուլու թէգարրիւպ խատէն չէՀրի թըշրինի էվվէլ իպթիտասընտա պէր միւթատ պէտ վէ միւպաշէրէթ օլունաճաղընտան, իմի ճէլիլի Հումայունուն քէմալի իլէ թէտէրրիւսինէ արզու քէշ պուլունան աթֆալը փաժանըն Գալաթա սէրայընտա քէայինէ մէքթէպին գալէմի մախսուսունտա շիմտիտէն միւրաճաաթ իսիմլէրինի գայտ իթտիրմէլէրի, վէ գալէմի մէզքիւրուն քիւլլի եէվմ սաաթ 2 տէն 11 է գատար աչըգ պուլունաճաղը իլան օլունուր :

ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԱԲՕՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
Մ. ԲԱՅԷ ԷՆԷ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Մարսիլեա իլէ Բօթի պէյնինտէ նիզամընտա վաբօր իշլէթմիրիր: Վաբօրլար 15 կիւնտէ պիր Մարսիլեատան Հարէքէթ խտիպ Իսթանպօլա կէլիրլէր վէ Հէր օն պէշ կիւնտէ Զար էնալիս կիւնլէրի Իսթանպօլտան Հ րէքէթլէ, Թրապզօն, վէ Պաթում, վէ Բօթիյէ, վէ օրատան գալգըպ տօղրու Իսթանպօլա վէ անտէն չաբուգ սուրէթտէ Մարսիլեաեա կիտէր :

Նավլուն վէ մալ եիւքլէթիլմէք վէ մաւլումաթը սայիրէ ալմագ իչին, սաՀիպի իմզաեա միւրաճաաթ օլունա :

ՍԱԷՆԹՕ
ՌՕՊԷՆ ՌԷՊՈՒԼ
Մուհանէ սօգաղ, Ն. 114

ՏՕԳԹԷՕՐ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԷՖ.

Պիր գաչ սէնէտէն պէրու Գատը քէօյինտէ իգամէթ իթմէքտէ օլան Տօգթէօր Ս. Յակոբեան էֆէնտի, պունտան սօնրա Հէր սալը վէ ճիւմա կիւնլէրի սաաթ 6 տան 8 է գատար, Պաղճէ - Գափու ճատտէսինտէ վաքը 18 նումէրօլու Մէրամէթճեան էճզախանէսինտէ պուլունարագ, քէնտուսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթալարըն մուայէնէ վէ թէտավիլէրինէ պագաճագ տըր :
Մուգաբալէսի մէճճանէն :

ՏՕԳԹՕՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Տօգթօր Այվազեան էֆէնտի, Իսթանպօլտա Ագսարայ ճատտէսինտէ Թըրամվայ մէրքէզի գարշուսընտա վաքը 225 նումէրօլու խանէտէ Հէր կիւն պուլունարագ, քէնտուսինէ միւրաճաաթ իտէն քէյֆսիզլէրի գապուլ էյլէմէքտէ տիր :

ԱԶԳ

Նորայրի Գազզիերէն—Հայերէն Բառարանին 17երորդ Թերթը եւ Հրատարակեցաւ : Առայժմ կանոնաւոր կերպով շաբաթը մէկ թերթ պիտի ելնէ . իւրաքանչիւր թերթին գինն է 60 փարա արծաթ: Գիւտաւոր մթերանոցն է Պրէնկեան գրավաճառանոցը, Ուզուն չարշը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամեն Հայ գրավաճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի Թըղթավաճառանոցը ի Ղալաթիա, և Վայսի քով ի մեծ փողոցն Բերայի :

Զինկեանէ Դըզըն օն սէքիզինճի ճիւզի չըգմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ թագըմ կէրէք մաթպաասընտա վէ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլմագտա օլտուղունտան, վէ մէզքիւր քիթապը օգուեանլարըն քեաֆֆէսի տախի թէլէզզիւզ խատէջէք մէձմուն գալմագտա պուլունտուղունտան, կիւզէլ լիսան օգումագ արզու խաէնլէրին, իշթիրաքընա Հիմմէթլէրինի արզու վէ տավէթ խաէրիզ :

LA CENTRALE

ԼԱ ՍԱՆԹՐԱԼ

ԼԱ ՔԷՍ ՄԷՐԻՏԻՕՆԱԼ

Լ'ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ

Մէզքիւր իւչ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումբանեալարը, մուայէն ֆիեաթլա աթէշէ գարշը սիկուրթա խաէրլէր :
Մաճէլլը մէրքէզի, Բարիստէ Րիշլիէօ սօգաղընտա 108 նիւմէրօտա տըր :
Մէզքիւր իւչ գումբանեալարըն, մէմալիքի ՇաՀանէ իլէ Եունանիսթանըն պաշ աճէնթօսը, Իսթանպօլտա միւսիւ ՖՕՐԹՈՒՆԷ ԺՈՒՐՏԱՆ տըր :

Թաֆսիլը մալումաթ ալմագ, վէ էպիլիճէլէրինի սիկուրթաեա վազ իթմէք իսթէեէնլէրին, Գարաքէօյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա պաշ աճէնթայխանէյէ, վէ Գալաթատա էսքի պօրսա գարշըլըղընտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Մարքիզիէ, վէ Գօնթուար Մարիթիմ, Մէլիւզին, Բրէվօյանս, վէ Սէքիւրիթէ նամահ տէօրթ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումբանեալարը չիրքէթինին Թէլլալը մախսուսը միւսիւ Տ. Գուրթէլլիէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի :

COMPAGNIES ANONYMESFRANÇAISES

ՏԷՆԻԶՏԷ ՄԱԼ ՍԻԿՈՒՐԻԹԱ ԻՏԷՆ ԱՆՕՆԻՄ

ՖՐԱՆՍԸԶ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

Իշ պու գումբանեալարտան Գօնթուար Մարիթիմ օլունուպ, սէրմաեէսի [illegible] ֆրանգ — 1857 տէ իՀտաս
Մէլիւզին օլունուպ ; սէրմաեէսի [illegible] ֆրանգ — 1857 տէ իՀտաս
Բրէվօյանս օլունուպ, սէրմաեէսի [illegible] ֆրանգ — 1869 տա իՀտաս
Սէքիւրիթէ օլունուպ, սէրմաեէսի [illegible] ֆրանգ տըր : — 1836 տա իՀտաս

Պալըտատէ իշար օլունան տէօրթ սիկուրթա գումբանեալարը, պիրլէշմիշ օլտուղլարընտան, վէ քէնտի իՀթիեաթ աքչէլէրինի ճէսամէթի Հասէպիլէ, տախի էէթ ֆայտէլի շարթլարլա սիկուրթա խաէպ վէ թէէմինաթը միւքէմմէլէ իթա խաէրլէր :

ԽՈՒԼԱՍԱ

Սոն իւչ սէնէլէրին Հասըլաթը

1876 տա Հասըլ օլան քեար	684,266 ֆրանգ
1877 » » » »	371,547 »
1878 » » » »	347,256 »
Եէքիւնի քեար	1,403,169 »

1878 տէքեմպէր 31 տէ օլան Բիլանչօ

Սէրմաեէ	8,500,000 ֆրանգ
Բեարտան ալըգօնմուշ իՀթիեաթ աքճէսի	1,763,566 »
Թէէհիւրէ գալմըշ Հըֆզ օլունմուշ աքճէ	1,823,314 »
Եէքիւն	12,086,880 »

Իսթանպոլ աճէնթօսու
Մ. Ժ. ԱԼՊԻՆԻ

Աճէնթայխանէ, Գարաքէօյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա տըր :
Թէլլալը մախսուսը
Տ. ԳՈՒՐԹԷԼԼԻ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 29 Սեպտ.	
Ինկիլիզ գօնսօլիտի	97-$\frac{3}{4}$
Էսհամը Ումումիէ աչըլտը	09-$\frac{3}{8}$
» » գաբանտը	09-$\frac{1}{4}$
1865 իսթիգրազը	09-$\frac{7}{8}$
1869 »	09-$\frac{5}{8}$
1871 »	69-$\frac{3}{4}$
1872 (Պօնտիւ Թրէզօր)	17-
1873 »	09-$\frac{1}{2}$
Օսմանլը Պանգասը	09-$\frac{3}{4}$
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	88-$\frac{3}{4}$
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	63-
» իսթիգրազը (չըմէնտօ.)	92-$\frac{1}{4}$
Տէվլէթը Ալիէնին 1877 իսթիգրազը	91-$\frac{1}{2}$
Տիւրքա սանիէէ	70-$\frac{1}{2}$
Մըսըրըն Ռօչիլտ իսթիգրազը	94-
1877 Մուճարիստան էսհամը	91-$\frac{1}{2}$
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-
Բարիզ, 29 Սեպտ.	
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3 %	85-50
» » 3 % Ամօրթիսմանը	-
» » 5 %	11[illegible]-97$\frac{1}{2}$
Էսհամը Ումումիէ աչըլտը	09-45
» » գաբանտը	09-45
1865 իսթիգրազը	50-
1869 »	47-50
1873 »	45-
Ռումէլի չըմէնտօ. Թահվիլա.	28-
Օսմանլը Պանգասը	497-50
Գրէտի Լիօնէ	952-50
Ռուս ֆօնտօսու 5 % (1877	94-$\frac{1}{2}$
Ռումանեան Շարք իսթիգրազը	59-$\frac{3}{4}$
Իթալիա ֆօնտօսու	86-
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	321-75
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	20-$\frac{1}{2}$
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-39
Բարիս, (Պուլվար) 29 Սեպտ.	
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	119-80
Էսհամը Ումումիէ	9-45
Վիէննա, 29 Սեպտ.	
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	118-30
Ռումէլի տէմիր եօլ Թահվիլաթը	12-75

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. սեպտ. 17 ագշ. գր.	10-10$\frac{1}{2}$
» » սեպտ. 18 սաՀ. ալ.	10-09
» » էն եիւքսէք	10-09
» » էն աշաղը	10-03
» » Սաաթ 5 տէ	10-06
1863 իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	45-
1865 » » 6 % ֆ.	47-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	45-
1872 » (Պօն տիւ Թրէզօր	16-$\frac{1}{4}$
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	45-
Ռումէլի չըմէնտօֆէր	26-75
Քէբօր ղուրուշ	55-
Հէվալէսիզ »	47-$\frac{1}{2}$
Աքչէ ֆայիզի %	09-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գրէտի Ժէնէրալ 6 %	3-25
Սօսիէթէ Ժէն 6 %	4- 2
Իսթանպօլ Պանգասը	7-20
Սօսիէթէ Օթօման	3-
Թրամվայ 5 %	3-90
Լավրիօմ (մատէն)	104-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՌԱՅՃԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղըրուշտան	Ղը. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-15
Ֆրանսըզ ալթունու	87-28
Բօյ	90-15
Գրիմեա ալթունու	51-25
Պէեազ մէճիտիյէ	107-05
Մէթալիք	214-
Պէշլիք	212-30
Ալթըլըգ	123-20
Գազըը	5-45
Գարպօն գայիմէսի գարիք	8

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ՌԱՅՃԸ

Էն եիւքսէք	1220-
Էն աշաղը	1220-
Սաաթ 5 տէ	1220-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ.
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ